

“Door de training kan ik nu echt ‘nee’ zeggen en ‘nee’ doen. Ik mag nu zelf de training geven als ervaringsdeskundige. Dat is ook verslavend, trouwens!”

Ervaringsdeskundige trainer bij het Leger des Heils

Omgaan met verslaving

De focus van de vierde module ligt op verslaving. De uitdaging bij mensen met een ernstige psychiatrische aandoening is dat ze deze middelen gebruiken als vorm van zelfmedicatie. Ze gebruiken drugs om symptomen van de ziekte te doen afnemen of bijwerkingen van medicijnen te verlichten, ze gebruiken alcohol om sociale problemen als gevolg van hun aandoening te maskeren. Het gebruik en misbruik van alcohol en drugs heeft dus directe samenhang met de psychiatrische aandoening. In de module ‘Omgaan met verslaving’ is gekozen voor een integrale aanpak. Bij de opbouw van de Liberman modules is gebruik gemaakt van expertise uit de gedragstherapie, de leertheorie en de psycho-educatie.

Doel

Het doel van de module ‘Omgaan met verslaving’ is patiënten leren ‘nee’ te zeggen tegen verslavende middelen en ‘ja’ tegen gezonde genoegens. Door het aanleren van vaardigheden en het geven van informatie over onderwerpen die met verslaving te maken hebben, worden deelnemers aangezet af te zien van het misbruik van drugs en alcohol. Belangrijk hierbij is de notie dat het gebruik van drugs en alcohol is aangeleerd en ook kan worden afgeleerd.

Doelgroep

Cliënten met ernstige psychiatrische aandoeningen die middelen gebruiken als vorm van zelfmedicatie.

Liberman Module 4

Inhoud

Anders dan voorgaande modules is 'Omgaan met verslaving' cyclisch opgebouwd vanwege het hoge percentage 'drop-in' en 'drop-out' bij deze doelgroep. De module bestaat uit drie soorten trainingen die elk een aantal sessies bevatten. Deze sessies zijn onafhankelijk van elkaar te volgen.

1. Basistraining

Elke deelnemer begint met de basistraining. Dit deel is bestemd om de deelnemers te informeren en te motiveren. Na deze acht sessies kan een deelnemer door naar de vaardigheidstraining. De sessies hebben de volgende onderwerpen:

- Schade beperken
- SOS-kaart
- Controle over gewoontes en 'craving'
- Hoogrisicosituaties
- Waarschuwingssignalen
- Gezonde genoegens en gezonde gewoontes
- Waarom stoppen met druggebruik
- Omgaan met geld

2. Vaardigheidstraining

Deze training is bedoeld om de volgende vaardigheden aan te leren:

- Stoppen na een uitglijer
- Rapporteren van een uitglijer
- Drugs weigeren van een dealer
- Drugs weigeren van vrienden of familie
- Een afspraak maken met een druk bezet iemand
- Het vinden van een helper
- Rapporteren van symptomen en bijwerkingen aan een arts
- Iemand uitnodigen je te vergezellen bij een gezond genoeg
- Onderhandelen met een mentor

In 27 sessies worden de 9 vaardigheden aangeleerd met behulp van een aantal stappen: inleiding, videodemonstratie, rollenspel en probleemsituatie.

3. Oefensessies

In deze sessies worden de vaardigheden geoefend die de deelnemers in de praktijk nodig hebben.

Deze sessies zijn toegankelijk voor alle deelnemers ongeacht hun vorderingen in de andere trainingssessies van de module.

De module kan zowel in de gebruikelijke klinische, deeltijd en ambulante settings in de geestelijke gezondheidszorg worden gebruikt als ook in instellingen voor verslavingszorg, orthopedagogische instellingen, penitentiaire inrichtingen.

Onderdelen

De module bestaat uit een handleiding voor de trainer, tien werkboeken voor de deelnemers en een instructie-DVD.

U kunt deze bestellen via: www.rinogroep.nl/liberman

Meer informatie & aanmelden

Ga voor meer informatie en aanmelden naar: www.rinogroep.nl/liberman

Deze training kan ook incompany worden aangeboden. Prijzen zijn op aanvraag beschikbaar via 030 - 230 84 50 of infodesk@rinogroep.nl.

www.rinogroep.nl/liberman